

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimae, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. Duo ex discipulis Petrus & Ioannes currentes ad sepulchrum
ostendunt Charitatem, Quæ non agit perperam. Id est, inordinatè. Minima
quævis inordinatio cordis immundi, major est maximâ quavis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

Quidquid acquiras emulando, plus perdis quam acquiras.

II. PUNCTUM.

Sed charitatem, qua non emulatur, emulando perdis.

Si quod commendat Apostolus, Bonum emulareris in bono semper, tunc sicut bona esset emulatio, sic charitas non perderetur, imo excresceret: vel ipsa esset charitas, qua te faceret emulari bonum, vel ipsa esset bonum quod emulareris, & de quo dicitur, emulamini charismata meliora.

Sed alia est emulatio, qua charitas non emulatur, & qua quisquis emulatur, charitatem perdit: quando videlicet per invidiam & contentionem desideratur & praetenditur bonum aliquod seu spirituale seu temporale, non ex amore boni spiritualis, non ex ordinato fine boni temporalis, sed ad complacentiam seu mundanam gloriam, ne minus quam alii honoremur, aut ne illi supra nos reputentur. Faciamus, inquit, & ipsi nobis non men. Tunc & emulatio mala est, & tali emulazione charitas tam vere perditur quam vere non potest consistere cum invidia, cum rixis, cum murmure & aliis comitantibus vitiis: unde omnes passim Scripturae: Nequam est oculus levidi, & avertens faciem suam, & despiciens animam suam. CVM sit inter vos zelus & contentio, nonne carnales estis? VBI zelus & contentio, ibi inconstantia & omne opus pravum.

III. PUNCTUM.

Quidquid ergo acquiras emulando, plus perdis quam acquiras. Nam charitatem perdis qua longè aliis rebus antecellit. Hinc apostolus Sapiens, vir qui festinat ditari, & aliis invidet, ignorat, quod egestas superveniet ei: aem-

pe id perdendo quod est diutius, quid nisi egestas & miseria, tanto quidem major quam magis ignoratur? Certè nec ipsam gloriam, quam emulando praetendit superbus, ut supra visum est, obtinebit; sed quando cam obtineret, quid tandem illa gloria praetexta charitatis & aliarum virtutum, ac donorum celestium, quibus privatur.

O quam vere Sapiens: *Me ius est humiliari cum mitibus quam dividere spolia cum superbis.* Melius est cedere cum charitate, quam contendere aut contendendo vincere contra charitatem. *Est qui multa redimat modico pretio,* Eccles. 2. 2. *& restituens ea in septuplo.* inquit Ecclesiasticus: hic est scilicet, qui charitatem conservat quilibet aliquo pretio, quod qualemque sit, semper erit modicum & septuplo minus quam charitas.

Nee dicas, te non tua querere, sed quae a liorum, quae familiae tuae sunt, quae Ecclesia & quae majoris Dei gloriae: Nam hæc involucra sunt, quibus emulatio tegitur: Et hoc Diotrepheus ille, qui primatum amabat gerere in Ecclesia, contra sanctum Joannem, objiebat; quæ tamen erant, *verba maligna quibus hic amulator garribat in Divinum Apostolum*, ut in sua postrema monet Epistola. Cave hoc omni modo, sicut monet Apostolus: Non in contentionem & emulationem, sed induimini D. Iesum Christum. Et rursum: *Non efficiamur inanis gloria cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes.* Quod & symbolico suo more Sapiens: *Perde pecuniam propter fratrem amicum tuum;* quasi diceret, pro conferenda charitate nihil non perdendum est, cum alioquin plus perderes, charitate perdi ta, quam si, ut servetur charitas, cætera perirent omnia. Quid contra opponit? Vide supra, Sabbato Septuagesimo: & infra, Feria 5. quæ est Octava Ascensionis.

Ioan. 3. 1

*Gal. 5. 1
Eccles. 2. 2*

FERIA SEXTA. DUO EX APOSTOLIS, PETRUS & Joannes currentes ad sepulchrum, ostendunt charitatem quæ non agit perperam.

Currebant duo simul, Joan. 20.

Hayneufue Tars II.

Kk

VERITAS

VERITAS PRACTICA.

Minima quævis inordinatio cordis immundi, major est maxima quævis inordinatione hujus mundi.

Ratio est, quia quævis inordinatio cordis immundi est inordinatio rationis.

Sed inordinatio Rationis quantumvis minima, major est maxima quævis inordinatione totius mundi.

Ergo minima quævis inordinatio cordis immundi, major est maxima quævis inordinatione mundi. Quod pauci certè in praxi norunt.

I. P U N C T U M.

REvocanda in memoriam, quæ obiter antè commemorata sunt, deduobus Apostolis Petro & Joanne, currentibus ad sepulchrum; & paulò attentius consideranda. Rem accuratè describit ipse sanctus Joannes, & primò agens de Maria Magdalena; *Venit, inquit, ad Simonem Petrum, & ad alium Discipulum quem amabat Iesus, & dicit illis: tulerunt Dominum de monumento, & ne scimus ubi poserunt eum. Exiit ergo Petrus & ille alius Discipulus, & venerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul, & ille alius Discipulus præcurrit citius Petro, & venit primus ad monumentum. Et cum se inclinasset, vidit linceamina posita, non tamen introivit. Venit ero Simon Petrus sequens eum, & introivit in monumentum, & vidit linceamina posita, & sudarium quod fuerat super caput ejus, non cum linceaminibus possum, sed separatum involutum in unum locum. Tunc ergo introivit & ille Discipulus, qui venerat prius ad monumentum, & vidit & credidit; Nondum enim sciebat scripturam, quia oportet eum à mortuis resurgere. Abierunt ergo iterum Discipuli ad se metipos.*

Quod singulariter de Petro narrans alius Evangelista: Et abiit, inquit, secum mirans quod factum fuerat. Sic ergo illi duo Apostoli, quam in Christum præ ceteris haberent charitatem, suo illo cursu & intenta sollicitudine satis quidem manifeste declarant; sed quomodo sit illa charitas, quæ non agit perperam, sic paucis habe. Primi quidem ex variis interpretationibus, illa hic tenetur quæ afferit perperam agere, idem esse ac nihil remere

Luc. 24.

agere, & ut habet Syriaca versio, nihil tumultuosè, nihil confusè, nihil intempestivè, nihil & inordinatè; ac proinde omnia agere ex ratione & ordine: atque ut moxebat Apostolus, omnia honestè & secundum ordinem.

Deinde vero, hoc est tam proprium charitati quam ipsi Sapientiae cui conjuncta est charitas, & de qua simul dicitur, quod attingit à fine usque ad finem fortiter, & disponit omnia suavitè. Et alibi, cuncta fecit bona in tempore suo. Sicut enim de fato dicitur, quod non erit ei amicus, & non erit gratis bonus illius, neque enim quod habendum est, directo sensu distribuit, similius & quod non erat habendum; Sic è contra de Sapiente: *Tempus & responsum eorum sapientis intelligit, omni negotio tempus est & opportunitas.* Hæc est discreta & ordinata charitas de qua fuisse Patres, & jam supra dictum est.

Denique, quanta haec fuerit in duobus Apostolis currentibus ad sepulchrum, apparet ex his quatuor notis. Prima, non discordunt, sicut alii Apostoli, mulieribus & nunciantibus resurrectionem Christi, sed neque leviter credunt; at prudenti consilio suscepit, rem propriam inspecturi, sepulchrum ipsum aduent. Secunda, monumentum ingressi cuncta diligenter discutiunt, attractant linteum separatim, unum ab alio sejunctum esse prudenter notant, atque ita seorsim involutum, ut aliquid inde certi possint conjicere. Tertia, de re tora simul inter se conferunt, seseque mutuo corroborant in fide resurrectionis & confirmant. Quarta & postrema, soli apud se metipos mysterium contemplantur, suscipiunt, venerantur, resoluti audita quædam a Christo Domino de futura sua passione & resurrectione, sicut paulatim & ordinatè cum divina gratia sese disponunt ad pleniorum fidem & charitatem.

Hoc est agere ordinatè, hoc est agere ex charitate, quæ non agit perperam, non inconsulto, non præproperè & leviter: sed omnia penitulare & soleter. Quod ut fiat efficiacius, cavenda est quævis inordinatio cordis nostri seu quævis affectus immunditia, per quam inordinatur animus, & ipsa charitas, quæ est de corde puro, inficiatur. Nam præterquam quod ex im mundo & inordinato corde vix aliquid ordinatum extra procedat: ipsa per se sola cordis immundi inordinatio tam grave malum censeri debet, ut quantumcunque

cunque sit minima talis in corde inordinatio, sit tamen major maxima quavis, quæ extra hominem in universo reperi possit.

Ratio est evidens quoad illam primam partem quia dicitur, quamlibet inordinatiōnē cordis, esse rationis ipsius inordinatiōnē, sic enim sumenda est propositio, ut sicut per cor immundum, omnis humani cordis depravatio exprimitur; ita in illa depravatiōne, inordinatio rationis intelligatur. Tunc nempe dicitur inordinari ratio, quando ex ordine suo dejicitur; dejicitur vero, quando cor nostrum aliquo depravatus affectu: nam ordo erat, ut ratio semper praesert appetitus sensitivo cordis, sic enim à Deo est ordinatum: Sub te erit appetitus ejus, & tu dominaberis illius. At turbatur ille ordo, quando cor ita affectur, ut sit illi affectus depravatus: Tunc enim subest ratio, tunc praesert appetitus, tunc in equis servi videntur, & Principes ambulantes super terram quæ servi. O deplorandam servitutem.

II. PUNCTUM.

Sed inordinatio rationis quantumvis minima, major est maxima quævis inordinatiōne mundi.

Maximæ in mundo inordinatiōnes sunt monstra, quando in bellis vel in hominibus aliter corpus efformatum est quam ex natura communi videmus ordinatum, quando alter oculi, pedes, vel caput locatum est. Inordinata etiam dicuntur anni tempestates, quando hysme calent aut aestate friget: inordinata est temperies aëris vel aquarum, quando inde morbi hauriuntur. Inordinatus denique terræ vel plurimum videretur mundus, quando quod Poëta finxit, accidet;

Ovid. 1. In caput alta suum labentur ab aquore retro
de Tristib. Flumina, conversis solque recurrit equis.
Terra feret stellas, cælum findetur arato.
Vnde dabit flammæ, & dabit ignis aquas.

Hic tamen omnibus, & si qua similes aut magis stupendæ excogitari possint inordinatiōnes, minima quævis inordinatio rationis, quale est unum veniale peccatum, in quacunque materia, dicitur esse major: Quia primum ille ordo moralis, qui perturbatur in illa rationis perturbatione, est in se dignior

quam ordo totius universi: unde & ejus confusio ac inversio censeri debet gravior quam ceteræ omnes, quæ in natura vel in arte possunt accidere perturbationes, quod quidem jam supra notatum est ex S. Ambroſio, qui per universale diluvium delecto homine dicit cetera mundi suisse obruta, quod principali extincto, reliqua, quæ inferiora erant & propter hominem facta, sic simili debuerint interire.

L. de Noe
& Arca
c. 4.

Deinde verò si ad mala seu damna, quæ ex qualibet inordinatiōne provenire possunt, animum applicemus; longè gravius est malum minimæ cuiusvis inordinatiōnis animi serationis nostri, quam ceterarum omnium damna & detrimenta: quia illud malum est culpæ, hoc tantum pœna; illud est malum Creatoris, hoc tantum creaturæ; illud est malum quo Deus offenditur, hoc duntaxat quo natura infinitè distans leditur: Nunquid Job. 12. Deo potest comparari homo?

Denique si minima quævis inordinatio rationis, & offensa venialis fingeretur esse necessaria ad totius universi ordinem conservandum, latius esset totum funditus perire orbem, quam consentire in illam voluntariam offensionem; quia quantumcunq; levis esset offensio, de illa tamen verum esset, quod universum de peccato scripsisse dicitur sanctus Augustinus: Peccatum in honorare Deum est, quod non debet facere homo, etiam si totum pereat quod Deus non est. Expende illud, totum quod Deus non est: & obstupescet quod tamen tam facile nulla de causa Deus offendatur! Et violabant me, inquit, propter pugillum hordei, & fragmen panis! Nonne hoc stupendum!

III. PUNCTUM.

Minima quævis igitur inordinatio cordis im mundi, major est maxima quævis inordinatiōne hujus mundi: Quia cum sit inordinatio repugnans ordinationi rationis; quanta est dignitas rationis humanæ, vel ipsius Dei supra res alias universi, tanta est in genere boni vel mali, ut dictum est, rationis ordinatio vel inordinatio supra ceteras mundi totius ordinatas vel inordinatas formas. Omnis ponderatio non est digna continentis anime. Quod Sapientis dictum si verum est de una virtute continentia, quantò magis id certum de illa universalis continentia, qua se anima cum Dei gratia servat innoxiam ab

Eccles. 26

KK 2

omni

Prov. 31. omni prorsus inordinatione affectus: & di-
vinum ita constanter sectatur ordinem, tum
intratum extra se, nihil ut perperam agat &
perturbat? **Quis erit lanari & linum, & ope-
rata est consilio manuum suarum:** id est, in or-
dine & conditione sua se continens, quid-
quid domi vel foris egit, quidquid secum vel
cum aliis gessit, sic prudenter & opportunè
digesta sunt omnia, ut manus ipsæ rationem
& consilium rebus agendis afferre videren-
tur. Sic Deus amat ordinem, & ordinat
Sap. 17: cuncta disponit in mensura, in numero & in pon-
tere.

Quod certè in Christo Domino resurgen-
te, & ius apparente, appareret mirum in mo-
dum. Contemplate paulisper, ut nihil con-
fusè agit, nihil perturbat, sed omnia ordina-
tè. Primo quidem, licet maximè desideraret
suos consolari de morte sua moestos, & in fi-
de nutantes revocare: expectat tamen ter-
tium diem quo resurgat. Deinde, licet statim
eos invicere & alloqui potuisset, non tamen
ita, sed pederentim & progreßu quodam fa-
cto, ab uno transit ad aliud, quo suavius &
fortius omnia disponantur. Descendent An-
geli, qui resurrectionem annuncient mulieri-
bus; visionem Angelorum annunciant mu-

lieres Apostolis; Inquirunt duo primores Ap-
ostoli de re tota diligenter; Tum ipse Christus Dominus appetit Petro scorsim, ac Ja-
cobo; Duobus postea discipulis peregrinan-
tibus; Postmodum undecim simul congrega-
tis; Act tandem quingentis fratribus in Galila-
æ.

Cur pòrd ita progressus est? Quia Char-
itas non agit perperam, non tumultuariè, non
confusè; sed ordinatè; ab uno ad aliud; Quod & ipsum quotidie seruat in conferendis iuis
donis. Nec enim insigne castitatis, devote-
nis, humilitatis, aut alterius perfectionis do-
num communicat, nisi prius ordinarios ha-
rum virtutum a stus exerceas, fidelitatemque
in exiguis quibusdam objectis & casibus
probaveris, ut qui fidelis est in minimo super L. 11.
multa constitutur; Quod sapienter notavit S. Mor. 14. Gregorius in moralibus, ubi de appositis agit
gradibus profectus nostri. Apparet ius qui si. **Sap. 1.**
dem habent in illum, inquit Sapiens. Quibus
vero non sic appetit, si sunt qui vellent sum-
ma sine interjectis mediis: aut media sine in-
fimis. Cave hanc inordinationem; subditus **Pf. 36.**
estio Domino. & ora eum. Vide Sabbathum
hebdomadæ 3. post octavam Paschæ.

S A B B A T O. APPARET CHRISTUS SEORSIM PETRO & IACOBO.

*Et in his duobus Apostolis appareat charitas,
quæ non inflatur:*

Surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni, Luc. 24.

Vix est Cepha; deinde vix est Iacobo, 1. Cor. 15.

VERITAS PRACTICA.

Humilitati tuenda tutius est, vix de se quam
vel humiliter loqui.

Ratio est, quia id dicitur esse tutius & opportu-
nius unicuique rei tuenda ac conservanda,
quod efficacius resistit ejus contrario.

Seu contrario humilitatis efficacius resistitur,

dum vix de se quis loquitur quam si vel hu-
miliiter loqueretur.
Ergo humilitati tuenda tutius est, vix de se
quam vel humiliter loqui. Quod certè in fra-
xi est rarum.

I. P U N C T U M.
Cum à sepulchro recessissent Petrus &
Joannes, ut vidimus, atque eriam cum
a Joanne Petrus, ut ex sancto Luca
collig.